

Tiedote 4H-Yrittäjien huoltajille

Tervehdys! Tässä infokirjeessä on tietoa 4H-Yrityksestä, sekä useimmiten kysytyistä kysymyksistä liittyen laskutukseen, kelan etuuksiin ja verotukseen.

Mikä on 4H-yritys?

4H-yritys on nuorelle mahdollisuus kokeilla yrittäjyyttä turvallisesti, ohjatusti ja omassa tahdissaan. 4H-yritys ei ole elinkeino, vaan se on harrastustoimintaa. 4H-yrittäjänä nuori saa toteuttaa oman yritysideaansa, joka voi perustua hänen omiin kiinnostuksen kohteisiinsa ja osaamiseensa. Miksi nuoren kannattaa perustaa 4H-yritys? 4H-yrittäjänä nuori saa toteuttaa oman yritysideaansa, joka voi perustua hänen omiin kiinnostuksen kohteisiinsa ja osaamiseensa. Jokaisella 4H-yrityksellä on oma yritysohjaaja. Omaa yritystä pyörittäessään nuori oppii vastuuta ja itsenäisyyttä ja saa samalla hyvää työkokemusta. Lisäksi hän saa 4H-yhdistyksen ja 4H-järjestön apua yritystoiminnalleen.

4H-yrittäjästä lyhyesti:

- Nuori liittyy 4H:n jäseneksi.
- Nuori tekee suunnitelman yrityksestään.
- Nuori tekee 4H-yrityksen perustamisilmoituksen 4H-yhdistykseen.
- Nuori valitsee yritysohjaajan, ja yritysohjaaja hyväksyy asian sähköpostitse-
- Nuori pitää yksinkertaista kirjanpitoa 4H-yrityksensä tuloista ja menoista, ottaa kuitit talteen ja tekee toimintakertomuksen ja talousraportin yrityksensä toiminnasta 4H-yhdistykselle.
- Nuori voi toimia 4H-yrittäjänä haluamansa ajan ja toiminnan voi lopettaa milloin tahansa ilmoituksella 4H-yhdistykseen.
- Nuori voi halutessaan hakea opintopisteitä yrittäjänä toimimisesta (7).

4H-yrityksestä lyhyesti:

- 4H-yrityksen voi perustaa 13–28-vuotias 4H:n jäsen.
- 4H-yrityksen myynti on 50 €-7000 € / vuosi.
- 4H-yritykselle on rääätälöity vapaaehtoinen vastuuvakuutus. Vakuutuksen hinta on 30 €/vuosi. Kaikissa yrityksissä vastuuvakuutusta ei tarvita, mutta etenkin palveluita myyvissä yrityksissä riskit on hyvä kartoittaa ja harkita vakuutuksen ottamista.
- Useampi 4H-yrittäjä voi toimia myös yhteistyöryhmänä.

4H-yritys voi toimia kolmella eri tavalla:

Perinteisesti 4H-Yrittäjät harjoittavat Itsenäistä tulonhankkimistoimintaa. Joissakin tapauksessa 4H-yrittäjä kuitenkin haluaa laskuttaa yrityksensä, jolloin nuoren tulee huoltajiensa kanssa harkita Y-tunnusta tai jotakin kevytyrittäjäpalvelun käyttämistä.

Itsenäinen tulonhankkimistoiminta	Yksityinen elinkeinonharjoittaja (y-tunnus)	Kevytyrittäjä
<ul style="list-style-type: none">• Nuori voi laskuttaa yksityishenkilöitä• Nuori ilmoittaa tulot omassa veroilmoituksessaan	<ul style="list-style-type: none">• Nuorta verotetaan tarvittaessa jälkikäteen• Nuori voi laskuttaa myös yrityksiä ja yhteisöjä• Nuori tekee elinkeinotoiminnan veroilmoituksen (kirjaus kohtiin tulot, menot ja tulos).	<ul style="list-style-type: none">• 4H:lla ja Eezyllä yhteistyösopimus, mikä mahdollistaa sen, että alaikäinen voi käyttää palvelua• Nuori voi laskuttaa myös yrityksiä ja yhteisöjä.• Laskuun lisätään alv.24%

Y-TUNNUS ja ENNAKKOPERINTÄREKISTERI

Milloin 4H-yritys tarvitsee Y-tunnuksen?

4H-yritys tarvitsee Y-tunnuksen jos yrityksen asiakkaita ovat yritykset ja yhteisöt, joita laskutetaan. Y-tunnus on aina henkilökohtainen, joten ryhmässä toimivat 4H-yritykset eivät voi hakea yhteistä Y-tunnusta.

Mikä on Y-tunnus

Yritys- ja yhteisötunnus on viranomaisten yritykselle ja yhteisölle antama tunnus. Yritys- ja yhteisötunnuksessa on seitsemän numeroa, väliviiva ja tarkistusmerkki eli se on muotoa 1234567-8. Y-tunnus yksilöi yrityksen, aivan kuten henkilötunnus on jokaisen ihmisen henkilökohtainen tunnistus.

Y-tunnuksia hallinnoidaan Patentti- ja rekisterihallituksen (PRH) ja verohallinnon yhteisesti ylläpitämässä Yritys- ja yhteisötietojärjestelmässä (YTJ). Toisin kuin luonnollisten henkilöiden henkilötunnukset, Y-tunnukset ovat saatavilla täysin julkisesta YTJ:n tietopalvelusta. Yrityksen, joka on rekisteröity kaupparekisteriin, arvonlisäverovelvollisten rekisteriin, ennakkoperintärekisteriin tai työnantajarekisteriin, on liikekirjeissään ja lomakkeissaan (esim. laskuissa ja kuiteissa) mainittava Y-tunnus.

Miten tunnuksen saa?

Uusi yritys saa Y-tunnuksen heti, kun yrityksen jättämä perustamisilmoitus (Y3 lomake) kirjataan yritys- ja yhteisötietojärjestelmään. Yksittäiselle ihmiselle eli luonnolliselle henkilölle annetaan Y-tunnus, jos hän toimii yksityisenä elinkeinonharjoittajana. Tällöin Y-tunnus on henkilökohtainen. Se ei siirry esim. myytäessä liiketoiminta toiselle tai yritysmuodon muuttuessa.

4H-yrittäjä ilmoittautuu Y3-lomakkeella ennakkoperintärekisteriin (ei muihin rekistereihin). Y3-lomakkeeseen täytetään kotipaikka, henkilötiedot, yhteystiedot, tilikausi, verohallintoon ilmoitettava toimiala, ei arvonlisäverovelvollisuutta vähäisen liiketoiminnan perusteella, ennakkoperintärekisteriin hakeutuminen, yksinkertainen kirjanpito, ensimmäisen tilikauden arvioitu tulos sekä päiväys ja allekirjoitus. Lisäksi täytetään henkilötietolomake.

Huom. Käytä aina uusinta lomaketta.

Minkä ikäisenä Y-tunnuksen saa?

Y-tunnuksen saamiselle ei ole ikärajaa. Alle 18-vuotiaat tarvitsevat perustamisilmoitukseen huoltajien suostumuksen ja allekirjoituksen (esimerkiksi Y3-lomakkeen lisätietoihin).

KELAN ETUUUDET

4H-Yrittäjänä saadut tulot vaikuttavat kelan etuuksiin samalla tavalla kuin muutkin tulot - Tulovalvonta tehdään jälkikäteen verottajalta saatujen tietojen mukaisesti. Sillä ei ole siis merkitystä onko Y-tunnusta vai ei.

Mitä Kelan etuuksia tässä tarkoitetaan?

4H-yrittäjät saavat usein opintotukea tai asumistukea, tai voivat joutua hakemaan työttömyysetuutta. Etuuksiin voi tutustua tarkemmin ja tarkistaa tulorajat yms. osoitteessa www.kela.fi.

Opintotuki

4H-yrittäjänä saadut tulot vaikuttavat opintotukeen samalla tavalla, kuin muutkin tulot. Kela saa automaattisesti tiedot verottajalta, kun verotus on valmistunut. Myös yritystoiminnasta saadut tulot huomioidaan sen mukaisesti, mitä verohallinto ilmoittaa Kelaan opiskelijan veronalaisiksi tuloiksi.

Opintotuen hakijan tai saajan ei tarvitse selvittää yritystulojaan Kelalle, vaan opintotuen tulovalvonta tehdään jälkikäteen verottajalta saatujen tietojen mukaisesti. Kela laskuttaa tarvittaessa liikaa maksetun opintotuen takaisin, tai sen voi maksaa takaisin oma-aloitteisesti. Opintotuen vuosituloraja on henkilökohtainen ja se määräytyy sen perusteella, kuinka monelta kuukaudelta opiskelija on nostanut opintotukea kalenterivuoden aikana. Tulorajat voi laskea Kelan nettisivuilla olevalla laskentaohjelmalla, www.kela.fi/laskurit.

Asumistuki

Yleisen asumistuen määrään vaikuttavat ruokakunnan bruttotulot. Jos tulot ovat vähintään kolme kuukautta samat, asumistuki lasketaan niiden tulojen mukaan. Jos tulojen määrä vaihtelee seuraavan 12 kuukauden aikana, tuloja pitää arvioida ennakkoon. Tällöin asumistuen määrää laskiessa huomioidaan arvioitu keskiarvotulo.

Työttömyysetuus

Sivutoimisen yrittäjän on mahdollista saada soviteltua työttömyysetuutta (Kela.fi). TE-palvelut antaa Kelalle työvoimapolitiittisen lausunnon, jossa määritellään, onko kyseessä työttömyysetuuteen oikeuttava sivutoiminen yrittäjäyys. Jos nuori katsotaan päätoimiseksi yrittäjäksi, hän ei voi saada työttömyysturvaa. Asian käsittely on aina TE-toimistokohtaista ja siksi työttömän nuoren kannattaa ottaa yhteys TE-toimistoon jo ennen 4H-yrittäjäksi ryhtymistä. Jos nuorella on vähäistä yritystuloa, etuutta sovitellaan tulo määrän mukaisesti (sovittelu tapahtuu aina, riippumatta siitä onko tulo ansiotuloa vai yrittäjätuloa). *Sovitellun työttömyysetuuden suojaosa on 300 euroa, jonka voi tienata bruttona kuukaudessa ilman, että ansiot vähentävät työttömyysetuuden määrää.* Työttömyysajan ansiotulot ilmoitetaan Kelaan, vaikka tulot jäisivät alle suojaosan.

VEROTUS

Miten 4H-yrittäjä maksaa veroja?

4H-yrittäjä maksaa tuloistaan veroa. Arvonlisäverovelvollisuutta ei ole, koska 4H-yrityksen myynti jää alarajan alle. 4H-yrittäjä ilmoittaa tulot jälkikäteen verottajalle veroilmoituksessa. Tiedot veroilmoitukseen saa 4H-yrityksen kirjanpidosta. Kirjanpito kuitteineen pitää säilyttää kuuden vuoden ajan.

Jos 4H-yrittäjällä ei ole Y-tunnusta, kyse on itsenäisestä tulonhankkimistoiminnasta.

- Yritystoiminnan tulos ilmoitetaan tavallisessa veroilmoituksessasi kohdassa ”muut ansiotulot.” Lisätietoihin voi kirjoittaa, että kyse on 4H-yrityksestä. Veroilmoitustietojen korjaaminen on muuttunut. Lomake 50A (Ansiotulot ja niihin tehtävät vähennykset) korvaa osittain esitetyt veroilmoituksen ilmoitusosan. Tällä lomakkeella ilmoitetaan ja tehdään muutokset esitetyttyyn veroilmoitukseen mm. seuraavista tiedoista:
 - palkat, palkkiot ja korvaukset
 - muut ansiotulot (kohta 6)
 - palkkatulojen tulonhankkimismenot
 - muiden työtulojen tulonhankkimismenot (kohta 8.5)
- Veroilmoituspyyntö tulee verottajalta automaattisesti, jos on saanut verokortin. Verokortin voit myös pyytää vero toimistosta. Alle 16-vuotiaille verokorttia ei lähetetä automaattisesti. Se kannattaakin tilata heti 4H-yritystoiminnan alkaessa, jotta saa myöhemmin myös veroilmoituslomakkeen.
- o Huoltajat voivat hoitaa alle 18-vuotiaiden asioita OmaVerossa ja tilata esimerkiksi verokortin.
- Veroja maksetaan verokortissa olevan ansiotulon veroprosentin mukaisesti. Usein nuoret voivat ansaita jonkin verran nollaverolla.
- Tarvittaessa verottaja verottaa seuraavana vuonna.
- 4H-yrittäjä ei liitä mukaan kuitteja tai tositteita – verottaja pyytää niitä tarvittaessa.

Jos 4H-yrittäjällä on Y-tunnus, hän on yksityinen elinkeinonharjoittaja

- Tulot, menot ja tulos ilmoitetaan elinkeinotoiminnan veroilmoituksessa. Verottaja lähettää pyynnön/lomakkeen automaattisesti.
- Jos 4H-yrittäjä vähentää autokuluja elinkeinotoiminnan verotuksessa, siitä on veroilmoituksessa erillinen kohta (sivu 3, kohta 10). On huomioitava, että 4H-yrittäjä oikeasti käyttää itse autoa yritystoiminnan harjoittamiseen (mm. omistaa ajokortin).
- Elinkeinotoiminnan veroilmoituksen täyttöön voi kysyä apua vero toimistosta yritysverotuksen puolelta.
- Y-tunnuksen hakemisen yhteydessä 4H-yrittäjä on ilmoittautunut verottajan ennakonperintärekisteriin. Verottaja voi periä ennakoveroa arvioitujen tulojen mukaan. Useimmiten 4H-yrityksiä kuitenkin verotetaan vasta jälkikäteen.

Jos veroilmoituslomake ei tule automaattisesti, hae se osoitteesta www.vero.fi. Tulot pitää ilmoittaa verottajalle joka tapauksessa, ja se on aina yrittäjän omalla vastuulla.

Veroilmoituksen viimeinen palautuspäivä on merkitty veroilmoituslomakkeeseen. Alaikäisen 4H-yrittäjän huoltajilta tulee olla allekirjoitukset veroilmoituslomakkeessa, vaikka sille ei ole olemassa erikseen merkittyä kohtaa.

Toimiminen 4H-yrittäjänä vai työsuhteessa?

Jos on ollut samalla työnantajalla aiemmin työsuhteessa ja saanut palkkaa niin silloin ei voi 4H-yrittäjänä alkaa tehdä samaa työtä.

Verottajan näkökanta tässä on, että kierretään palkan sivukuluja.

Jos kysymyksessä olisi uusi kuvio eli ei olisi ollut työnantajalla aiemmin töissä niin siinä tapauksessa tämä olisi ok.